

1

Globalvettregel 1

**Del 1 av 9 – kampanje om Globalvettreglene
(Uke 1-9, 2020)**

Vurder konsekvensene av valg og prioriteringer

Hva er målet med det du gjør og for hvem gjør du det? Husk at en god intensjon ikke nødvendigvis fører til noe godt. Undersøk før du setter i gang.

VURDER KONSEKVENSENE AV VALG OG PRIORITERINGER

Som leder av den norske UNESCO-kommisjonen gir jeg honnør til folkehøgskolene for å ha utarbeidet Globalvettreglene, og for å ha fattet et viktig bærekraftvedtak.

Vi trenger fjellvettreglene for å mestre naturens utfordringer, og vi trenger Globalvettreglene for å komme helskinnet fram til en mer bærekraftig verden.

I bærekraftsmål nr 4 om god utdanning er selvsagt gode lærere avgjørende, men innholdet i utdanningen må bringe fram en økt bevissthet om bærekraftig utvikling og livsstil, om menneskerettigheter og likestilling, fremme av en freds- og ikkevoldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kultur, identitet og kulturelt mangfold. Globalvettreglene passer fint inn i dette.

ASPnet skolene, eller UNESCO-skolene, er et viktig virkemiddel for oss. Her i Norge drifter FN-sambandet dette nettverket på vegne av UNESCO. Mitt mål som kommisjonsleder er flere nye skoler i dette nettverket særlig der hvor UNESCO er til stede med verdensarv eller med immateriell kulturarv. Et godt eksempel er Rjukan-Notodden industriarv som har laget egne læreplaner med verdensarv som grunntone.

Å se sammenhengen i de valg vi tar og konsekvensene for klima og miljø, og å gjøre det i et lærende fellesskap, er et særdeles viktig bidrag til å nå bærekraftmålene.

Så når folkehøgskolene utfordrer til refleksjon om hva målet er for det du gjør og for hvem du gjør det, så bør dette stimulere til tenking og debatt om handlinger. Uansett hvor gode hensikter en har: innhenting og drøfting av kunnskap om konsekvensene er nødvendig. Bevisstgjøring om konsekvenser fører forhåpentligvis til mer gjennomtenkt atferd og endring av atferd – til menneskehetens beste.

UNESCO ble etablert i 1945. Det var den første av FNs organisasjoner. Grunnleggerne av FN var overbevist om at det var gjennom utdanning, vitenskap og kultur at freden skulle sikres og krig skulle unngås. Senere er UNESCOs ansvarsområde utvidet til å omfatte kommunikasjon, ikke minst ytringsfrihet og journalistsikkerhet. Som det står i begrunnelsen for UNESCO: «Siden krig har sitt opphav i menneskesinnet, er det i menneskesinnet at forsvaret for fred må bygges opp.»

Det aller viktigste bærekraftmålet er nr 17: Samarbeid for å nå målene. Den norske UNESCO-kommisjonen arbeider bevisst for å stimulere til slike fellesskap: i samspill mellom læresteder og praksis, for eksempel med UNESCO Chairs og med oppmuntring til internasjonalt engasjement.

Folkehøgskolene er viktige samarbeidsarenaer: både lærere og elever er i et læringsfellesskap preget av både tradisjon, fornyelse og alternativ tenking og handling. Et utmerket utgangspunkt for bærekraft i praksis!

**Tora Aasland,
leder av den norske UNESCO-kommisjonen**